

ಅರಾಮ ಎನಿಸುವ ಬಿಂದ್ಯೆನ್‌ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದರೂ ರಾಗಿಂಧೀಯವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲ. “ಸುನಿಲ್‌, ನಮನ್ಯೇಲ್‌ ತೋರೆದು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮಾರು ವರ್ಷವಾದವು. ಒಂದು ಇ – ಮೇಲ್‌ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಬಾರಿಯೂ ಹೊನ್‌ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏಕೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ರಿಂಚೊ ಇ – ಮೇಲ್‌ ಕಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ? ಏಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾಳೆ? ಮೊಮ್ಮೆನನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಿ ಎಂದೇನೋ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಏಕಿದ್ದು? ಸುನಿಲ್‌ ಹುವಾರಾಗಿದ್ದಾನೆ ತಾನೇ?” ಆಕೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿನಿಮಿಷಕ್ಕೂ ಗಗನಸಮಿ ಅದೂ ಇದೂ ಪಾನಿಯಿ, ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಉಪಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅದಾವುದೂ ಜೀಡ ಅವರಿಗೆ; ತಡೆಯಲಾರದೆ ಕೊನೆಗೆ “ನನ್ನನ್ನು ಡಿಸ್ಟಬ್ರೋ ಮಾಡಬೇಡಿ” ಎಂದು ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದರು. ನ್ಯಾಯಾಕ್ಷಿನಿಂದ ಹೋಕಿಯೋಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳ ಪ್ರಯಾಃ ಕಳೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎನಿಸಿತು. ನೆನಪುಗಳು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಮರುಕೆಳಿಸಿದವು.

ರಾಗಿಂಧೀ ಮತ್ತು ಅವಳ ಗಂಡ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಅಗವಾರ್ಲ್ ಸುಮಾರು ಮಾವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭಾರತದಿಂದ ಅಮೆರಿಕಾಗೆ ವಲಸೆ ಬಂದವರು. ಗಂಡ ಓದಿದವರಲ್ಲ, ಆದರೆ, ವಾಣಿಜದಲ್ಲಿ ನುರಿತವರು. ನ್ಯಾಯಾಕ್ಷಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹಲವಾರು ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೋಡಿ ಹಣವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೊಂಡು, ಮಾರದ ವಸ್ತುವಿಲ್ಲ; ಸೂಚಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳವರೆಗೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ಅವರ ಒಳ ಹಣ ಬೇಕಿಯುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ದೊಡ್ಡಮನೆ ಅಯಿತು, ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಆಧುನಿಕ ಕಾರುಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿದವು. ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ಪೂರಾ ಅಮೆರಿಕನ್ ಆಗಿಹೋದರು. ಯಾವುದೇ ಸರಳ ವಿವರವಾದರೂ ಸರಿ, ಅದನ್ನು ವ್ಯವಹಾರದ ಚೌಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ತೊನೆಸುಂಡಿ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಲಿಕ್ವಾ ಹಾಕಿದ ನಂತರವೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಗಿಂಧೀ ಗಂಡನಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರು. ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು – ಸವಿತಾ ಮತ್ತು ಸುನಿಲ್.

ರಾಗಿಂಧೀ ಮತ್ತು ಅಗವಾರ್ಲ್ ಅವರಿಗೆ ಅಮೆರಿಕನ್ ಜನರಂತೆಯೇ ವರ್ತಿಸುವ ಹಂಬಲ. ಆದರೆ, ಅವರ ಅಂತರ್ಯವೆಲ್ಲ ಭಾರತಿಯವೇ. ತಮ್ಮ ವಹಿವಾಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರಾದಾಗ ಅಗವಾರ್ಲ್ ಮೊರೆಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತು ತಿರುಪ್ಪಿಯ ವೆಂಕಟೇಶನನ್ನು. ರಾಗಿಂಧೀ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ವಿಷ್ಟು ಸಹಸ್ರ ನಾಮ, ಲಲಿತಾ ಸಹಸ್ರನಾಮ, ಹನುಮಾನ್ ಚಾಲೀಸ, ಶುದ್ಧಬ್ರಹ್ಮ ಪರಾಶ್ವರ ರಾಮ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡ್ದೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಆದರೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಭಾರತೀಯವಾಗಿ ಬೇಕಿದರು. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಫೀನ್‌ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ಅವರು ಸದಾ